

Begroting op hoofdlijnen

Belangrijkste ontwikkelingen

Door internationale ontwikkelingen is er sprake van een onzekere financiële situatie. Hierdoor moeten we in de begroting 2024 rekening houden met een inflatie over 2024 van 3,0% en over 2023 nog 5,4%. Daarnaast nemen de energiekosten fors toe. Ook is er sinds begin 2023 sprake van een stijging van de korte en lange rente. De financiële ontwikkelingen zijn beschreven in de kaderbrief 2024-2028 en besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van juli 2023. Op verzoek van het algemeen bestuur is er nog eens kritisch naar de financiële ontwikkelingen gekeken. Daardoor zijn de ontwikkelingen op het gebied van digitalisering/informatiemanagement ten opzichte van de kaderbrief naar achteren geschoven (in 2024 € 1 miljoen lager) en is de ruimtevrager lobby vooralsnog gehalveerd. Eerder is door het algemeen bestuur besloten om de toerekening van bouwrente en overhead aan de investeringen per 1-1-2025 te stoppen. In deze begroting heeft het dagelijks bestuur dit besluit een jaar naar voren gehaald om de financiën van het waterschap zo snel mogelijk op orde te brengen. Hiermee dragen we bij aan het verlagen van de schuld en de kapitaallasten in de toekomst. Ook draagt dit bij aan een stabielere tariefsontwikkeling vanaf 2025. Uiteindelijk maakt dit dat de exploitatielasten en dus ook de tarieven toenemen ten opzichte van de kaderbrief. Door al deze ontwikkelingen zijn de kosten in 2024 per saldo € 6,4 miljoen hoger dan opgenomen in de kaderbrief.

Financieel beeld 2024 - 2028

Dit is de eerste begroting van het in maart 2023 gekozen bestuur. In het coalitieakkoord 'Mei-inoar wurkje oan wetter, foar no en foar letter!' heeft het bestuur keuzes gemaakt over de koers van het waterschap voor de komende jaren. Op financieel gebied is de koers toe te werken naar een sluitende begroting ten aanzien van de structurele lasten. Zolang er nog een surplus in de algemene reserve is, wil het bestuur de incidentele lasten dekken uit de twee taakreserves. De lasten van 2024 nemen ten opzichte van 2023 met circa € 27,5 miljoen toe tot € 203,2 miljoen. Deze toename wordt deels veroorzaakt door keuzes uit het verleden, door een aantal financiële ontwikkelingen en door de stijging van een aantal niet beïnvloedbare ontwikkelingen als een hoge inflatie, een stijgende rente en fors stijgende energiekosten en de keuze om het niet meer activeren van bouwrente en overhead aan de investeringen in 2024 in te laten gaan. Dit heeft tot gevolg dat de begroting 2024 sluit met een onttrekking uit de reserves van € 5,4 miljoen ter dekking van incidentele lasten. Voor de structurele lasten is de begroting met ingang van 2024 in evenwicht. Verderop in deze begroting wordt een en ander nader toegelicht.

Deze lastenstijging maakt dat er in 2024 sprake is van een hogere belastingopbrengststijging dan gebruikelijk. In de jaren na 2025 is de belastingstijging naar verwachting lager dan in 2024.

Staat van baten en lasten

In onderstaande staat van baten en lasten wordt de meerjarenbegroting van ons waterschap getoond.

Totaal belastingopbrengsten

bedragen x € 1.000

Opgave	Oorspronkelijke begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Belastingen	-164.285	-197.643	-205.934	-215.059	-223.881	-230.865
Totaal belastingopbrengsten	-164.285	-197.643	-205.934	-215.059	-223.881	-230.865

Totaal netto lasten

bedragen x € 1.000

Opgave	Oorspronkelijke begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Strategie & Omgeving	10.003	11.318	11.453	11.588	11.798	12.015
Asset management	2.931	3.192	3.256	3.220	3.295	3.336
Waterveiligheid	27.958	31.415	32.638	33.269	34.244	35.737
Watersysteem	76.027	87.726	89.166	90.711	93.143	95.258
Waterketen	45.759	51.809	53.729	57.007	58.860	60.293
Bedrijfsvoering	13.079	17.762	19.337	21.153	22.493	24.202
Totaal netto lasten	175.756	203.222	209.579	216.949	223.832	230.840

Begroot bruto resultaat	-11.471	-5.579	-3.645	-1.891	48	24
--------------------------------	----------------	---------------	---------------	---------------	-----------	-----------

Mutaties reserves	500	265	321	112	0	0
--------------------------	------------	------------	------------	------------	----------	----------

Begroot netto resultaat	-10.971	-5.314	-3.324	-1.779	48	24
--------------------------------	----------------	---------------	---------------	---------------	-----------	-----------

Onttrekking algemene reserve voor incidentele RV'ers	4.400	5.374	3.410	1.800	0	0
--	-------	-------	-------	-------	---	---

Begroot resultaat structureel	-6.571	60	86	21	48	24
--------------------------------------	---------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Ontwikkeling tarieven

Belastingopbrengsten zijn de belangrijkste inkomsten van Wetterskip Fryslân. De belastingen bepalen we voor de taken watersysteembeheer en zuiveringsbeheer. De ontwikkeling van de belasting stijgingen is als volgt:

Belastinginkomsten stijging		2024	2025	2026	2027	2028
Watersysteembeheer	Belastingopbrengststijging	19,8%	4,0%	2,6%	4,5%	3,2%
Zuiveringsbeheer	Tariefstijging	17,6%	3,9%	7,5%	2,7%	2,4%

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de belastingdruk 2024 weer ten opzichte van 2023.

	2024	2023	Stijging in €	Stijging in %
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	€ 368,88	€ 303,02	€ 65,86	21,7%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	€ 160,03	€ 166,07	€ -6,04	-3,6%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	€ 506,80	€ 420,30	€ 86,50	20,6%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	€ 297,95	€ 283,35	€ 14,60	5,2%
Agrarisch bedrijf	€ 6.742,58	€ 6.895,13	€ -152,55	-2,2%
1 hectare binnendijks bemalen	€ 104,16	€ 108,86	€ -4,70	-4,3%
MKB-bedrijf (zonder woning)	€ 1.089,55	€ 821,82	€ 267,73	32,6%
Natuur	€ 152,20	€ 173,40	€ -21,20	-12,2%
Wegbeheerder	€ 156.245,58	€ 163.283,42	€ -7.037,84	-4,3%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	€ 356.208,80	€ 300.681,13	€ 55.527,67	18,5%

De belastingdruk is een resultante van de twee verschillende heffingen: watersysteemheffing en zuiveringsheffing. De stijging is het gevolg van een toename van de belastingopbrengst voor de taak watersysteembeheer van 19,8% en de belastingopbrengst van de taak zuiveringsbeheer met 18,4%. Daarnaast speelt de nieuwe kostentoedeling ook een rol in de uiteindelijke stijgingspercentages per categorie. Zoals in de tabel is af te lezen, stijgen de te betalen belastingaanslagen voor een aantal categorieën minder dan de genoemde stijgingspercentages.